

Általános Felügyeleti Igazgatóság

Ügyiratszám: HB 615-82/2009

Tárgy: "A" frekvenciablokkra
vonatkozó frekvenciahasználati
jogosultságról szóló pályázati
eljárás megszüntetése

A Nemzeti Hírközlési Hatóság Hivatala (a továbbiakban: Hatóság) a **mobil (GSM/UMTS) rádiótávközlési szolgáltatáshoz** kapcsolódó frekvenciahasználati jogosultság tárgyában folyó pályázati eljárásban meghozta az alábbi

v é g z é s t.

A 2008. október 20-i felhívás szerint, a 2008. október 22-i keltű, majd november 12-én és november 26-án módosított Pályázati Kiírási Dokumentáció (a továbbiakban: „Dokumentáció”) 1.1.1.1 pontja szerinti mobil (GSM/UMTS) rádiótávközlési szolgáltatáshoz kapcsolódó, a 900 MHz-es, 1800 MHz-es és a 2100 MHz-es frekvenciatartományok részblokkjaiból álló frekvenciablokk (a továbbiakban: „**A**” blokk”) kizárólagos frekvenciahasználati jogosultsága vonatkozásában a Hatóság az eljárást **megszünteti**.

A Hatóság intézkedik a részvételi díjnak a pályázók által a befizetéskor felhasznált forrásszámlákra, vagy a pályázók által megjelölt más bankszámlaszámra történő visszafizetéséről, illetve a pályázók által az eljárás során átadott bankgaranciák eredeti példányának a pályázók részére történő visszajuttatásáról. A pályázók „A” blokkra vonatkozó ajánlatával kapcsolatban a továbbiakban ajánlati kötöttség nem áll fenn.

E végzés ellen az ügyfél a döntés közzétételét követő 15 napon belül a Nemzeti Hírközlési Hatóság Hivatalához benyújtott, a Nemzeti Hírközlési Hatóság Tanácsának elnökéhez címzett halasztó hatályú fellebbezéssel élhet. A fellebbezés illetéke 3000 – azaz háromezer – forint.

I n d o k o l á s

A Hatóság gyakorolja a gazdálkodás körében a rádiófrekvenciákra vonatkozó állami tulajdonosi jogokat, valamint polgári célú gazdálkodást folytat a rádiófrekvenciák vonatkozásában, továbbá eljár a polgári célú frekvenciagazdálkodással, a jogszabályban előírt nyilvántartások vezetésével és a piacfelügyelettel kapcsolatos hatósági ügyekben. (Eht. 10. § k) és m) pontok)

A frekvenciahasználati jogosultság megszerzését szolgáló árverés és pályázat szabályairól szóló 78/2006. (IV. 4.) Korm. rendelet (Ápszr.) 3. § (2) bekezdése alapján a Hatóság végzi a

polgári célú frekvenciahasználati jogosultság pályázat útján történő elnyerésére vonatkozó eljárás lebonyolításával kapcsolatos feladatokat. A pályázattal kapcsolatos elsőfokú ügyekben az elektronikus hírközlésről szóló 2003. évi C. törvény (a továbbiakban: Eht.) 17. § (2) bekezdése alapján az NHH Hivatala jár el.

2008. december 12-én – a pályázatok benyújtására rendelkezésre álló határidőben – az “A” blokk vonatkozásában a DIGI Távközlési és Szolgáltató Kft. (1134 Budapest, Váci út 35.; cg: 01-09-667975), a DreamCom Távközlési Kft. (1117 Budapest, Hauszmann Alajos u. 2., cg: 01-09-907377), az Invitel Távközlési Zrt. (2040 Budaörs, Puskás Tivadar u. 8-10.; cg: 01-09-667975) és a Mobinet Távközlési Projekt Kft. (1112 Budapest, Dió u. 3-5.; cg: 01-09-908248) (a továbbiakban együtt: „Pályázók”) nyújtottak be részvételi jelentkezést és ajánlatot. A Kiíró valamennyi pályázót 2008. december 29-ig nyilvántartásba vette.

Az Ápszr. 3. § (1) bekezdése szerint a pályázat az Eht. és a Ket. közigazgatási eljárásra vonatkozó szabályai szerint lefolytatott eljárás. A Ket. 31. § (1) bekezdés e) pontja szerint a hatóság az eljárást végzéssel megszünteti, ha az eljárást hivatalból indították vagy folytatták és az eljárás folytatására okot adó körülmény már nem áll fenn. Az Ápszr. 2. § b) pontja alapján a pályázati eljárás a hatóság által közzétett felhívással, tehát hivatalból indul meg.

Az eljárás folytatására okot adó körülmény az alábbi indokok miatt már nem áll fenn:

A Hatóság 2008. október 20-i felhívásában nyilvános pályázatot hirdetett többek között a 900 MHz-es, 1800 MHz-es és a 2100 MHz-es frekvenciatartományok részblokkjaiból álló frekvenciablokk kizárólagos frekvenciahasználati jogosultságának elnyerésére. A pályázat kiírásának célja a fogyasztói érdekek lehető legteljesebb érvényesülésének elősegítése, amely leghatékonyabban a hírközlési verseny élénkítésén keresztül valósítható meg.

A Hatóság a pályázat kiírását megelőzően megvizsgálta mind a mobil, mind a szélessávú piacon érvényesülő versenyt és a 2008. június 16-i nyilvános meghallgatás keretében a szakmai közvélemény álláspontját is megismerte.

A piaci vizsgálatok azt mutatták, hogy a mobil piacon az utolsó két és fél évben a szolgáltatók piaci részesedéseinek kiegyenlítődési folyamata megállt, a szolgáltatók előfizetői egyre inkább elkülönült, zárt csoportokat alkotnak. Eközben az árak csökkenésének üteme lelassult, megállt. A keresleti oldali adatok (piackutatások) ugyanakkor további piacbővülési lehetőségeket tártak fel (főleg az alacsonyabb költségű fogyasztói csoportokban és az idősebb korosztályokban). A szélessávú piacra a folyamatosan növekvő penetráció, valamint – elsősorban a sűrűn lakott, városi területeken – a fokozódó infrastruktúra alapú verseny jellemző. Ugyanakkor a vizsgálatok jelentős növekedési tartalékokat tártak fel; elsősorban a kevésbé gazdaságosan elérhető, vidéki területeken alacsonyabb az igénybevétel aránya és fehér foltok is találhatóak a térképen.

A pályázat kiírásával kapcsolatos döntés megszületésének időpontjában a később világméretűvé duzzadó pénzügyi válság és annak várható hazai hatásai nem voltak előreláthatóak. A magyar gazdaság teljesítményét nagyban befolyásoló exportpiacok lassú növekedése ellenére a hazai GDP 2008 második negyedévében még növekedett¹, a forint árfolyam az év elejei szintjénél erősebb volt². Az infláció a költségvetési kiigazítást követően folyamatosan lassult, míg a költségvetési deficit a GDP-hez mérten két év alatt 6

¹ KSH gyorsjelentés

² MNB táblakészlet – www.mnb.hu

százalékpontot csökkent³. A BUX index is év eleji szintjén mozgott, és a külföldi befektetők sem kívántak jelentős mértékben szabadulni magyar állampapírjaiktól.

A Hatóság a fentiek figyelembevételével úgy látta, hogy a 900/1800/2100 MHz-es frekvenciatartományok pályáztatása alkalmas eszköz mind a mobilpiaci verseny élénkítésére, mind a szélessávú szolgáltatások további elterjedésének elősegítésére. A hírközléspiaci célok lehető legteljesebb mértékű érvényesülése érdekében a Hatóság egy, az állam és a szolgáltatók közös kockázatvállalásra épülő modellt dolgozott ki, amely alacsony belépési küszöböt és árbevételarányos befizetéseket irányzott elő.

A pályázat kiírása óta eltelt időszakban mind a hazai, mind a nemzetközi gazdasági környezet jelentősen megváltozott. A 2008-as év utolsó harmadában kibontakozó pénzügyi válság súlyos, a teljes világgazdaságra kiterjedő reálgazdasági válságot okozott, amelynek magyarországi hatásai fokozottan jelentkeznek:

- A 2008. október eleje óta eltelt időszakban a Forint több, mint 20%-ot veszített az értékéből az Euróhoz képest⁴
- az országgokozati felár hatszorosára emelkedett⁵
- a pénzintézetek visszafogták hitelezési aktivitásukat, a finanszírozási források elapadtak, állami beavatkozás – konszolidáció – kérdése került napirendre⁶
- a kormányzati kiadáscsökkentés tovább szűkíti az amúgy is csökkenő aggregált keresletet⁷
- az exportpiacokon tapasztalható visszaesés visszaveti az exportot⁸
- lakossági fogyasztás részben a várakozások, részben a transzferek csökkenése miatt visszaesik⁹

A felsorolt hatások eredményeként 2009-ben a GDP jelentős (a jelen időpontban közzétett becslések szerint 2-4%¹⁰) csökkenésére lehet számítani és jelen pillanatban nem látható előre, hogy a gazdasági visszaesés mennyire bizonyul tartósnak. Ilyen körülmények között az említett makrogazdasági hatások a benyújtott üzleti tervekkel kapcsolatos bizonytalanságokat jelentősen növelik:

- Magyarország súlyos makroökómiai helyzete, különösen az államkötvény hozamokon és a jegybanki alapkamaton keresztül a pénz- és tőkepiacon kialakuló kamatlábakban rövidtávon mindenképpen, és szinte bizonyosan középtávon is fennálló súlyos bizonytalanságok lehetetlenné teszik a pályázók által közép- és hosszú távra tett – az ajánlatok gerincét képező – vállalások (beruházási és

³ MNB 2008 novemberi Inflációs jelentés (későbbiekben: Jelentés)

⁴ MNB középárfolyam

⁵ MNB táblakészlet – www.mnb.hu

⁶ IMF-EU-IBRD és Magyar Állam hitelmegállapodása

⁷ Jelentés

⁸ Jelentés

⁹ Jelentés

¹⁰ előrejelzés (Országgyűlés költségvetési, pénzügyi és számvevőszéki bizottságának rendkívüli ülésén 2009. évi prognózis Simor András)

működési költség előrejelzések, árbevétel előrejelzések, stb.) jelenértékének számítását, a várható megtérülés vizsgálatát és értékelését.

- A pályázók beszerzései (nemzetközi hálózati eszközgyártók) erősen kötődnek külföldi devizákhoz, elsősorban az Euróhoz, ezért a pályázók üzletmenetét (különösen a beruházás-intenzív kezdőidőszakban) a devizaárfolyamok ingadozásának való erős kitettség jellemzi, ami a sikeres belépés kockázatát jelentősen növeli.
- A kereslettel kapcsolatos előrejelzések bizonytalansága jelentős, ami kockázati tényező a bevételi tervek teljesülésével kapcsolatban. A kereslet csökkenése, illetve a kiadások visszafogása várhatóan kiemelten érinti azok az árérzékeny fogyasztói csoportokat, amelyek az újonnan belépő szolgáltató ügyfelei lehetnének.
- A kevésbé gazdaságosan lefedhető vidéki területeken a hálózatépítésre való ösztönzöttséget jelentősen csökkenti a megtérüléssel kapcsolatos bizonytalanság.

A pályázati kiírásban szereplő követelmények teljesítése több száz millió Euró nagyságrendű beruházást kíván meg az újonnan belépő szolgáltatótól és a megtérüléshez szükséges előfizetős szám megszerzése kritikus jelentőségű. A fent részletezett gazdálkodási körülmények között, ilyen jelentős beruházási szükséglet mellett jelentős a kockázata annak, hogy a piacra belépő szolgáltató nem lesz képes teljesíteni vállalásait és így a pályázattal elérni kívánt hírközlési célok – mobil hang piacon a verseny élénkítése, illetve a szélessávú szolgáltatások terjedésének elősegítése – sem teljesülnek.

A Hatóság mérlegelte továbbá azt a tényt is, hogy jelen esetben az állam és a szolgáltatók közös kockázatvállalásán alapuló pályázati modellel a Hatóság is kockázatot vállalt annak érdekében, hogy elősegítse a kitűzött hírközlés-politikai célok teljesülését. A jelent és a közeljövő jellemző gazdálkodási feltételek mellett a Hatóság megítélése szerint a belépés sikertelenségének a kockázata meghaladja azt a reális üzleti modellek alapján tolerálható szintet, ami a kockázatok szétterítése során mind a pályázó, mind a hatékony frekvenciagazdálkodásért felelős szervezet oldalán felvállalható. A Hatóság figyelembe vette továbbá, hogy az egyre sáv szélesség-igényesebb alkalmazások terjedése a mobil platformokon a spektrum felértékelődését eredményezi, így a frekvenciablokk a jövőben a jelenleginél nagyobb piaci értéken, kiszámíthatóbb körülmények között és várhatóan nagyobb érdeklődést vonzva lesz versenyztethető.

A Dokumentáció 3.2.3 pont második bekezdése szerint amennyiben a megpályázott blokkra vonatkozó pályázati eljárás összességében meghiúsul, a befizetett részvételi díjat vissza kell fizetni, kivéve, ha a meghiúsulás oka a résztvevő érdekkörében merült fel.

A Dokumentáció 1.5.8 alapján a Hatóság köteles a jövőben is megőrizni az átadott adatok, információk és közlések üzleti titok jellegét, a pályázati eljárás végzéssel történő megszüntetését követően is.

Fentiekre tekintettel a Hatóság az Eht. és az Ápszr. alapján folytatott pályázati eljárást a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (Ket.) 31. § (1) bekezdés e) pontja alapján megszünteti.

A jogorvoslati jogosultság az Ket. 98. § (3) bekezdésén, a fellebbezési illetéke mértéke az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 29. § (3) bekezdésén alapul.

Budapest, 2009. március 16.

Az NHH Hivatalának főigazgatója
nevében és megbízásából

dr. Karl Károly
igazgató

Végzést kapják:

- DIGI Távközlési és Szolgáltató Kft. (1134 Budapest, Váci út 35.)
- DreamCom Távközlési Kft. (1117 Budapest, Hauszmann Alajos u. 2.)
- Invitel Távközlési Zrt. (2040 Budaörs, Puskás Tivadar u. 8-10.)
- Mobinet Távközlési Projekt Kft. (1112 Budapest, Dió u. 3-5.)

Mellékletek:

Pályázati dokumentáció

1. sz. melléklet: Pályázati dokumentáció

Tekintettel arra, hogy a végzés címzettjei a pályázati dokumentációt megvásárolták, illetve annak módosításai számukra kézbesítve lettek, a Dokumentáció Pályázók rendelkezésre bocsátása megtörténtnek tekintendő.